

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Інклюзивна освіта

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: нормативна Форма навчання: денна, заочна

Освітній ступінь: бакалавр

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: спеціальністю 014 Середня освіта

предметною спеціальністю 014.15 Природничі науки

Освітня програма: Середня освіта: природничі науки

Рік навчання: 4-й Семестр: 7-й

Кількість кредитів (годин): 3 (90 год.: 16 - лекції; 20 - семінарські; 54 - самостійна робота; заочна форма: 4 - лекції; 4 - семінарські; 82 - самостійна робота;)

Мова викладання: українська

Посилання на курс в онлайн-платформі Moodle/GoogleClassroom:

<http://moodle.idgu.edu.ua/moodle/login/index.php>

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Холостенко Юлія Володимирівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, доцент

Кафедра: загальної педагогіки і спеціальної освіти

Робочий email: kholostenkoy@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: п'ятниця 16:00-17.00

3. Опис та мета дисципліни

Навчальна дисципліна «Інклюзивна освіта» призначена для поглибленого вивчення та оволодіння студентами теорії інклюзивної освіти – в якій домінують інтереси дитини та задоволення її освітніх потреб. Основний акцент зосереджено на принципі інклюзивної освіти, який визначає цілі й концепцію інклюзивної освіти, що реалізує одну з демократичних ідей - рівність прав людей на здобуття освіти.

Отже, вивчення дисципліни «Інклюзивна освіта» дозволить поглибити знання з засвоєння теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад інклюзивної освіти в Україні.

Передумовою для вивчення дисципліни є оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисципліни «Педагогіка», «Психологія», «Філософія».

Проблематика курсу також пов'язана з дисциплінами «Інклюзивна освіта», «Педагогічні технології в початковій школі», «Інтерактивні дидактичні технології в інклюзивному закладі освіти», «Інноваційні технології навчання освітніх галузей у початковій школі».

4. Результати навчання

Здобувачі, які опанують змістом навчальної дисципліни «Інклюзивна освіта» **зрозуміють**:

- ✓ стан і розвиток інклюзивної освіти в країнах Європи та в Україні;
- ✓ основний зміст, структуру, напрями, специфіку діяльності вчителя загальноосвітнього навчального закладу з організації та впровадження інклюзивного навчання; науково обґрунтовані методи і сучасні технології в організації власної професійної діяльності; особливості взаємодії вчителя зі спеціалістами інших служб в системі інклюзивного навчання;
- ✓ зміст основних нормативних документів щодо впровадження інклюзивного навчання в Україні;
- ✓ вимоги до індивідуального навчального плану дитини з обмеженими функціональними можливостями; вимоги до навчального-методичного та кадрового забезпечення навчання дітей з особливими потребами в умовах інклюзивного навчання; особливості оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими потребами в інклюзивних класах (групах);

У процесі вивчення курсу здобувачі можуть оволодіти такими **вміннями й навичками**:

- базові уявлення про категорії осіб, які потребують допомоги;
- сучасні уявлення про принципи державної політики у сфері спеціальної і соціально-педагогічної освіти, завдання, напрями, зміст, методи, засоби, форми соціально-педагогічної допомоги у роботі з дітьми з вадами;
- аналізувати досвід запровадження інклюзивного навчання в умовах загальноосвітнього навчального закладу;
- використовувати професійно-профільовані знання для соціально-педагогічної діяльності з дітьми та молоддю; у визначенні психологічних, соціально-педагогічних механізмів впливу на соціалізацію особистості; здійсненні інформаційної роботи серед населення, стосовно питань спеціальної та соціально-педагогічної допомоги.

5. Структура дисципліни

Тема № 1. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою: сутність, головні завдання і принципи.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.): Вступ до навчального курсу. Сутність інклюзивної освіти. Нормативно-правове забезпечення інклюзивного навчання. Головні завдання та принципи розвитку інклюзивної освіти. Проблеми стихійного інтегрування дітей з особливими потребами в освітній простір України. Реалізація основних принципів інклюзивної освіти у країнах Європи. Досвід упровадження інклюзії в країнах Америки та Канади. Облаштування без бар'єрного доступу в зарубіжній інклюзивній школі.</p>	<p>1. Закон України «Про вищу освіту» // Документ 2145-VIII, чинний, поточна редакція — Редакція від 09.08.2019, підстава - 2745-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19.</p> <p>2. Закон України «Про загальну середню освіту» - Документ 651-XIV, чинний, поточна редакція — Редакція від 09.08.2019, підстава - 2745-VIII. –Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/651-14. 17</p> <p>3. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю, 2006. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:</p>

	<p>http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71</p> <p>4. Інструктивно–методичні рекомендації МОН щодо організації інклюзивного навчання в закладах освіти. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/osvita/inklyuzivne-navchannya/dlya-fahivciv/metodiki-inkluzia.</p> <p>5. Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти, 1960. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_174</p> <p>6. Конвенція про права дитини, 1989. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021</p> <p>7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, 1966. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042</p> <p>8. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М. А. Порошенко та ін. – К. : 2018. – 252 с.</p> <p>9. Наказ «Про затвердження Порядку зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів освіти, їх відрахування, переведення до іншого закладу освіти» (Документ з0945-18, чинний, поточна редакція — Прийняття від 01.08.2018). – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0945-18#n20.</p> <p>10. Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в загальноосвітніх навчальних закладах для навчання дітей з особливими освітніми потребами (за нозологіями) у 2017/2018 навчальному році. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/osvita/inklyuzivne-navchannya/dlya-fahivciv/metodiki-inkluzia.</p> <p>11. Концепція розвитку інклюзивної освіти. Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання. Наказ МОН №912 від 01.10.10 р. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/9189/</p>
<p>Семінарське заняття (2год.):</p> <p>1. Здійснить порівняльну характеристику міжнародного та національного законодавства у сфері інклюзивної освіти. Результати подайте ц вигляді таблиці.</p>	<p>1. Закон України «Про вищу освіту» // Документ 2145-VIII, чинний, поточна редакція — Редакція від 09.08.2019, підстава - 2745-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19.</p>

<p>2. Проаналізуйте переваги інклюзивного навчання для дітей з ООП.</p> <p>3. Окресліть перспективні напрями розвитку інклюзивної освіти в Україні, враховуючи досвід США та країн Європейського Союзу.</p>	<p>2. Закон України «Про загальну середню освіту» - Документ 651-XIV, чинний, поточна редакція — Редакція від 09.08.2019, підстава - 2745-VIII. –Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/651-14.</p> <p>3. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю, 2006. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71</p> <p>4. Інструктивно–методичні рекомендації МОН щодо організації інклюзивного навчання в закладах освіти. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/osvita/inklyuzivne-navchannya/dlya-fahivciv/metodiki-inkluzia.</p> <p>5. Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти, 1960. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_174</p> <p>6. Конвенція про права дитини, 1989. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021</p> <p>7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, 1966. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042</p> <p>8. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М. А. Порошенко та ін. – К. : 2018. – 252 с.</p> <p>9. Наказ «Про затвердження Порядку зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів освіти, їх відрахування, переведення до іншого закладу освіти» (Документ z0945-18, чинний, поточна редакція — Прийняття від 01.08.2018). – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0945-18#n20.</p> <p>10. ПЕРЕЛІК навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в загальноосвітніх навчальних закладах для навчання дітей з особливими освітніми потребами (за нозологіями) у 2017/2018 навчальному році. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/osvita/inklyuzivne-navchannya/dlya-fahivciv/metodiki-inkluzia.</p> <p>11. Концепція розвитку інклюзивної освіти. Про затвердження Концепції розвитку</p>
---	---

	інклюзивного навчання. Наказ МОН №912 від 01.10.10 р. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/9189/
Завдання для самостійної роботи: Систематизація кластеру статей й електронних освітніх ресурсів з теми (термін виконання: не пізніше за тиждень до завершення теоретичного навчання)	1. <i>Нова українська школа</i> . Веб-ресурс. URL: http://nus.org.ua/ 2. ПЕРЕЛІК навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в загальноосвітніх навчальних закладах для навчання дітей з особливими освітніми потребами (за нозологіями) у 2017/2018 навчальному році. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/osvita/inklyuzivne-navchannya/dlya-fahivciv/metodiki-inkluzia

Тема № 2. Особливості впровадження інклюзивного початкового навчання в українських школах

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1.Характеристика спеціальної освіти в Україні та шляхи модернізації освітньої галузі. 2.Класифікація порушень психофізичного розвитку дітей та особливості їх навчання й виховання. 3.Проблеми організації педагогічного процесу в інклюзивному класі. Рекомендації для вчителів початкової школи, котрі працюють в умовах інклюзії.	1. Біла, О.О. Кучук, С. (2019). <i>До питання про особливості педагогічної співпраці з батьками молодших школярів із порушеннями зору</i> . Інтернаціоналізація освіти: шляхи вдосконалення та розвитку. Мат. I Міжнар. наук.-практ. конф. Луцьк. 121-124. 2. Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2018). <i>Педагогічні технології інклюзивного навчання</i> . Х.Ранок.
Семінарське заняття (2год.): 1.Розмежуйте поняття: додаткові послуги – особливі потреби – реабілітація – педагогічні технології – інновація – 2.Дайте визначення поняття «спеціальні заклади». Поясніть їх суть та призначення, основні завдання. 3.Визначте, які допоміжні технології слугують підвищенню ефективності інклюзивної освіти. 4.У чому полягає мета допоміжних технологій. Обґрунтуйте відповідь. 5.Визначте основні проблеми сучасної інклюзивної освіти в Україні. Занотуйте їх.	1. Біла, О. О. (2012). <i>Першооснови соціально-педагогічного проектування</i> . Навч.-метод. пос. Одеса. Астропринт. 2. Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2019). <i>Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі</i> . Навч.-мет. пос. Х. Ранок. URL.: https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva Taranchenko).pdf

<p>Завдання для самостійної роботи: Анотування наукових статей (обсяг: 100-200 слів); (термін виконання: не пізніше за тиждень до завершення теоретичного навчання)</p>	<p>1. Колупаєва А. Інтегративні тенденції в освіті дітей з особливими потребами в Україні. http://canada-ukraine.org/ukr_Journal_V1.htm</p> <p>2. Таранченко О.М. Освіта дітей з особливими потребами за часів незалежності України: етапність у стратегічному вимірі / О.М. Таранченко, А.А. Колупаєва // Особлива дитина : навчання і виховання. – № 3(79). – 2016. – С. 7 – 18.</p>
--	---

Тема № 3. Технологія особистісно зорієнтованого навчання в інклюзивному класі.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Ресурсні можливості інклюзивної та спеціальної освіти. Адаптації та модифікації у навчальному процесі школи з інклюзивним навчанням.</p> <p>2. Освітні технології, інноваційні методики роботи з учнями з особливостями психофізичного розвитку.</p> <p>3. Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесу</p>	<p>1. Кравченко, Г.Ю. (2014) <i>Інклюзивна освіта</i>. Х. Ранок.</p> <p>2. Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2019). <i>Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі</i>. Навч.-мет. пос. Х. Ранок. URL.: https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva_Taranchenko).pdf</p> <p>3. Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2018). <i>Педагогічні технології інклюзивного навчання</i>. Х. Ранок.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Педагогічні засади особистісно зорієнтованої взаємодії в інклюзивному процесі.</p> <p>2. Сутність педагогіки дитиноцентризму. Розкрийте зміст понять: педагогіка дитиноцентризму, особистісно зорієнтована взаємодія в інклюзивному процесі, педагогічна консультація в умовах інклюзії, навчальні перспективи учня з особливостями психофізичного розвитку, принципи педагогічної співпраці з родинами учнів, мета та завдання психолого-медико-педагогічної роботи.</p>	<p>Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2019). <i>Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі</i>. Навч.-мет. пос. Х. Ранок. URL.: https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva_Taranchenko).pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Анотування наукової статті (обсяг: 100-200 слів); (термін виконання: не пізніше за тиждень до завершення теоретичного навчання)</p>	<p>Кравченко, Г.Ю. (2014) <i>Інклюзивна освіта</i>. Х. Ранок.</p>

Тема № 4. Організація педагогічного процесу в інклюзивному класі.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2. год.):</p> <p>1. Ресурсні можливості інклюзивної та спеціальної освіти.</p> <p>2. Адаптації та модифікації у навчальному процесі школи з інклюзивним навчанням.</p> <p>3. Освітні технології, інноваційні методики роботи з учнями з особливостями психофізичного розвитку.</p> <p>4. Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесу.</p>	<p>1. Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2019). <i>Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі</i>. Навч.-мет. пос. Х. Ранок. URL.: https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva_Taranchenko).pdf</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <p>1. Адаптації та модифікації у навчальному процесі школи з інклюзивним навчанням.</p> <p>2. Освітні технології, інноваційні методики роботи з учнями з особливостями психофізичного розвитку.</p> <p>3. Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесу.</p>	<p>1. Коваль, Л. Д. (2005). Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до моделювання уроків за різними навчальними технологіями. <i>Початкова школа. № 11</i>. 22–26.</p> <p>2. Кікоть О. (2017) Нетворкінг: соцмережі для просвіти батьків. <i>Палітра педагога. № 5</i>. 7–8.</p> <p>3. Сак, Т. В. (2011) <i>Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі</i>. Навч. курс та наук.-метод. пос. К. ТОВ «Вид. дім «Плеяда»</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Підготувати реферат (тема з самостійним вибором цільової групи дітей). (термін виконання: не пізніше за тиждень до завершення теоретичного навчання)</p>	<p><i>Перелік корекційно-розвиткових програм для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з особливими освітніми потребами.</i> URL.: https://imzo.gov.ua/osvita/zagalno-serednya-osvita/korektsiyni-programi/</p>

Тема № 5. Корекційно-розвивальна робота як складова інклюзивного навчання.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Поетапне впровадження інклюзивної освіти (психодіагностичний етап, оформлення документації для здійснення психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими потребами; розробка та затвердження індивідуальних програм навчання і розвитку з рекомендаціями для педагогів і батьків, розроблених за участі різних фахівців (лікаря, психолога, соціального педагога, педагога-дефектолога, учителя-логопеда); створення власної навчально-методичної та інформаційної бази та ін.</p>	<p>1. Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2018). <i>Путівник для педагогів та батьків дітей з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка</i>. Харків: Ранок, ВГ «Кенгуру».</p> <p>2. <i>Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи.</i> : https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf</p> <p>3. Сак, Т.В. (2010) Оцінювання навчальних досягнень учнів 1-2 класів в інклюзивному середовищі. <i>Дефектологія. № 2</i>. 3-6.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p>	<p>1. Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2018).</p>

<p>1. Основні завдання та функції команди психолого-педагогічного супроводу.</p> <p>2. Організаційні засади формування команди психолого-педагогічного супроводу.</p> <p>3. Асистент учителя як учасник освітнього процесу; асистент дитини як відповідальний за соціальний супровід дитини; батьки як активні учасники освітнього процесу дитини з ООП.</p>	<p><i>Путівник для педагогів та батьків дітей з особливими потребами. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка.</i> Харків: Ранок, ВГ «Кенгуру».</p> <p>2. <i>Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи.</i> : https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf</p> <p>3. Сак, Т.В. (2010) Оцінювання навчальних досягнень учнів 1-2 класів в інклюзивному середовищі. <i>Дефектологія.</i> № 2. 3-6.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Анотування наукової статті (обсяг: 100-200 слів; термін виконання: не пізніше за тиждень до завершення теоретичного навчання)</p>	<p>Захарчук М. Є. Проблеми формування професійної компетентності викладача в умовах впровадження інклюзивної освіти в Україні http://gnpu.edu.ua/files/naukovi%20chitanny/pedagogika/ZaharchukKluchkovska</p>

Тема 6. Особливості роботи асистента вчителя в класі з інклюзивним навчанням.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Асистент вчителя в українському законодавстві: основні функції, завдання, необхідні компетентності.</p> <p>2. Зміст роботи асистента вчителя загальноосвітнього навчального закладу, його посадові обов'язки. Документація асистента вчителя.</p> <p>3. Професійна діяльність асистента вчителя щодо налагодження комунікації з батьками учнів в інклюзивному класі.</p> <p>4. Батьки та інклюзія: приклади справжнього педагогічного партнерства.</p>	<p>1. Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2018). <i>Путівник для педагогів та батьків дітей з особливими потребами. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка.</i> Харків: Ранок, ВГ «Кенгуру».</p> <p>Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2019). Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі. Навч.-мет. пос. Х. Ранок. URL.: https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva_Taranchenko).pdf</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Асистент вчителя в українському законодавстві: основні функції, завдання, необхідні компетентності.</p> <p>2. Зміст роботи асистента вчителя загальноосвітнього навчального закладу, його посадові обов'язки. Документація асистента вчителя.</p>	<p>1. Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2018). <i>Путівник для педагогів та батьків дітей з особливими потребами. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка.</i> Харків: Ранок, ВГ «Кенгуру».</p> <p>Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2019). <i>Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі. Навч.-мет. пос. Х. Ранок. URL.: https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-</i></p>

	ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva_Taranchenko).pdf
Завдання для самостійної роботи: Анотування наукової статті (обсяг: 100-200 слів; термін виконання: не пізніше за тиждень до завершення теоретичного навчання)	1.Жаровцева Т.Г. Неблагополучна сім'я: своєрідність, проблеми, педагогічна підтримка. – Одеса, 2011. – 220 с. 2.Захарчук М. Є. Проблеми формування професійної компетентності викладача в умовах впровадження інклюзивної освіти в Україні http://gnpu.edu.ua/files/naukovi%20chitanny/pedagogika/ZaharchukKluchkovska .

Тема 7. Індивідуальне та стандартизоване оцінювання в інклюзивному процесі.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1.Сутність і завдання індивідуального й стандартизованого оцінювання учнів. 2.Психологічні особливості оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими потребами. 3.Аналіз якісних показників індивідуального оцінювання. Розроблення змісту портфоліо. 4.Тести і застереження щодо їх застосування в інклюзивному класі. 5.Методи стимулювання пізнавальної активності учнів в умовах інклюзії.	1. Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2018). <i>Путівник для педагогів та батьків дітей з особливими потребами. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка</i> . Харків: Ранок, ВГ «Кенгуру». Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2019). 2.Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі. Навч.-мет. пос. Х. Ранок. URL.: https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva_Taranchenko).pdf
Семінарське заняття (2 год.): 1.Розкрийте зміст поняття «Формувальне оцінювання» та порівняйте його зі змістом поняття «педагогічне оцінювання» 2.Розробіть порт фоліо учня з особливими освітніми потребами	1. Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2018). <i>Путівник для педагогів та батьків дітей з особливими потребами. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка</i> . Харків: Ранок, ВГ «Кенгуру». Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2019). 2.Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі. Навч.-мет. пос. Х. Ранок. URL.: https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva_Taranchenko).pdf

Тема 8 Роль сім'ї в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами в соціокультурне середовище.

<p>Лекція (2 год.): 1. Батьки та інклюзія. Батьки як члени навчальних команд. 2. Налагодження стосунків з педагогами та персоналом школи. 3. Допомога громадських організацій та соціальних служб. 4. Волонтерство та адвокатство батьків.</p>	<p>1. Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2018). <i>Путівник для педагогів та батьків дітей з особливими потребами. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка</i>. Харків: Ранок, ВГ «Кенгуру». Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2019). Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі. Навч.-мет. пос. Х. Ранок. URL.: https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva_Taranchenko).pdf</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.): 1. Структура, рівні та функції державно-громадського управління інклюзивною освітою в Україні. 2. Міжвідомче партнерство з питань допомоги дітям з ООП. 3. Роль громадських організацій та батьківських об'єднань у розвитку інклюзивної освіти.</p>	<p>1. Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2018). <i>Путівник для педагогів та батьків дітей з особливими потребами. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка</i>. Харків: Ранок, ВГ «Кенгуру». Колупаєва, А.А. Таранченко, О.М. (2019). <i>Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі</i>. Навч.-мет. пос. Х. Ранок. URL.: https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva_Taranchenko).pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Анутовання наукової статті (обсяг: 100-200 слів; термін виконання: не пізніше за тиждень до завершення теоретичного навчання)</p>	<p>Колупаєва А. Інтегративні тенденції в освіті дітей з особливими потребами в Україні. http://canada-ukraine.org/ukr_Journal_V1.htm</p>

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» здобувачі вищої освіти мають обов'язково бути присутніми на лекційних і семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущене заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні

завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності в ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає теоретичне запитання та практичне завдання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння знаннями з теоретичних основ підготовки фахівців для вищої освіти у зарубіжжі, а також вміння комплексно застосовувати ці знання у процесі розробки авторських програм навчальних дисциплін.

Зразок модульної контрольної роботи:

1. Національне законодавство у сфері навчання і виховання дітей з особливими потребами у загальноосвітньому просторі.
2. Освітня інтеграція: генезис науково-теоретичних підходів до проблеми інтегрування дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітній простір.

Форма підсумкового контролю залік

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	залік
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного, проміжного та підсумкового контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль

відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Анотування наукових статей	5
Реферат	5
Розробка соціально-педагогічного проекту	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання *анотацій наукових статей* є вміння здобувача стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті. Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела. Критеріями оцінювання *презентації* є її відповідність змісту доповіді здобувача за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

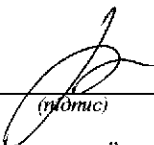
Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Проміжний модульний контроль проводиться у формі письмових відповідей на теоретичні питання. Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою: - від «0» до «30». Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, аналіз теоретичного матеріалу, вміння обґрунтувати власну думку.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

Доцент

(підпис)

Холостенко Ю.В.
(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки і спеціальної освіти
протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри
доцент

(підпис)

Звєкова В.К.
(ПІБ)